

1. Název projektu: Deinstitutionalizace služeb pro duševně nemocné

2. Operační program: Operační program Zaměstnanost

3. Specifický cíl projektu:

Projekt zajistí podmínky pro přechod duševně nemocných pacientů z prostředí ústavní péče do péče komunitní, a přispěje tak ke změně systému poskytování péče z převážně institucionálního modelu na převažující komunitní způsob.

4. Žadatel: Ministerstvo zdravotnictví

5. Předmět projektu:

Předmětem projektu je zajistit dosažení klíčového cíle implementace Strategie reformy psychiatrické péče, kterým je přesun péče z ústavní do komunitní. Projekt vytvoří organizační a odborné předpoklady pro naplnění tohoto klíčového cíle Reformy psychiatrické péče.

6. Cíle projektu:

Cílem projektu bude vytvořit základy pro dostupnou, efektivní, balancovanou a diferencovanou péči pro osoby s duševním onemocněním, a to pomocí součinnosti všech pilířů psychiatrické, obecně medicínské, klinicko-psychologické a sociální péče. Dále ověřit plnou funkčnost tohoto konceptu, vytvořit poskytovatelům komunitní psychiatrické péče předpoklady pro poskytování kvalitní péče a zajistit jeho dlouhodobou udržitelnost. Obecně lze cíle projektu shrnout následovně:

1. Vytvořit platformu pro řešení konkrétní podoby reformy a její implementace do praxe v duchu navržené strategie. Odborně koordinovat jednotlivé aktivity implementace Strategie reformy psychiatrické péče. Sjednotit přístupy a metody práce s duševně nemocnými s důrazem na péči v komunitě vydáním doporučených postupů garantovaných odborníky.
2. Zvýšit kvalitu poskytovaných služeb vytvořením systému kvality péče umožňující její nezávislou kontrolu.
3. Vytvořit síť vzájemně na sebe navazujících služeb pro duševně nemocné.
4. Zlepšit spolupráci a návaznost zdravotních a sociálních služeb pro duševně nemocné.
5. Efektivně propojit všechny čtyři pilíře péče (psychiatrické nemocnice, ambulance, psychiatrická oddělení nemocnic a centra duševního zdraví – CDZ).
6. Významně snížit podíl dlouhodobé lůžkové péče v psychiatrii a vytvořit podmínky pro přechod významné části pacientů do komunitních forem péče prostřednictvím transformace psychiatrických nemocnic.
7. Informovat pracovníky, kteří se s duševně nemocnými setkávají ve své profesi, ale nezaměřují se primárně na péči o ně, o problematice duševně nemocných a pomoci jim nacházet vhodný přístup k duševně nemocným.
8. Stanovit nový způsob úhrady za péči o duševně nemocné motivující ke komunitní péči ve spolupráci s pojišťovnami a poskytovateli zdravotních služeb.
9. Ověřit úspěšnost implementace Strategie reformy psychiatrické péče.

7. Klíčové aktivity projektu:

- KA 1: Odborná garance Strategie reformy psychiatrické péče
Harmonogram KA: 3/2017-2/2022

Cílem KA je vytvořit platformu pro řešení konkrétní podoby reformy a její implementace do praxe v duchu navržené strategie. Pro praktické zajištění tohoto úkolu bude zřízen Výkonný výbor a Odborná rada implementace Strategie reformy psychiatrické péče.

Předmětem této klíčové aktivity je zajištění provázanosti a kontinuity všech aktivit potřebných pro dosažení vytčených cílů implementace Strategie reformy psychiatrické péče (dále SRPP). Cílem SRPP je dosažení kvalitativní změny systému péče o duševně nemocné. Jedná se nejenom o služby zdravotní (akutní péče, následná péče, ambulantní péče), ale i o služby sociální, řešení sociální situace duševně nemocných, pomoc jejich rodinám. Pro úspěšnou implementaci je potřeba zapojit odborníky ze všech dotčených oblastí a zajistit provázanost jednotlivých aktivit.

Cílovou skupinou této KA jsou odborníci z řad psychiatrů, psychologů, jiných zdravotnických a sociálních pracovníků, jejichž hlavním zaměřením je péče o duševně nemocné.

Výstupy:

- Mezinárodní konference (2)
 - Národní konference (3)
 - Vzdělávací program pro odbornou radu
 - Vzdělávací program pro vedoucí zdravotních odborů krajských úřadů
 - Vzdělávací program pro vedoucí sociálních odborů krajských úřadů
 - Vzdělávací program pro vedoucí pracovníky ústředních orgánů státní správy
 - Internetové stránky s registrovaným přístupem pro odbornou veřejnost
- KA 2: Kvalita péče
Harmonogram KA: 3/2017-2/2022

Cílem této klíčové aktivity je vytvořit systém kvality péče umožňující její nezávislou kontrolu, což je i jedním z cílů Strategie reformy psychiatrické péče.

Předmětem této klíčové aktivity je aktualizace, standardizace a doplnění potřebného know how pro zajištění kvalitní péče o duševně nemocné s důrazem na komunitní péči a péči v přirozeném prostředí klientů. V rámci této klíčové aktivity budou do standardů a doporučení implementovány také vybrané nové metody a přístupy, které budou pilotně ověřeny v rámci KA 1. S vytvořeným know how bude seznámena odborná veřejnost a bude implementován do systému hodnocení služeb.

Pro zajištění koordinace všech aktivit tematicky zaměřených na kvalitu péče bude zřízena pozice gestor řízení kvality péče.

V první fázi projektu, kdy budou probíhat průzkumy, odborná diskuze a tvorba standardů, bude úzce spolupracovat s odbornou radou a výkonným výborem. V další fázi projektu se bude gestor věnovat především řízení, školení, supervizi a

metodickému vedení skupiny manažerů kvality a zavedení metodiky kontroly a systému certifikace.

Cílovou skupinou této KA jsou poskytovatelé zdravotních a sociálních služeb, manažeři kvality, osoby s duševním onemocněním a jejich rodiny.

Výstupy:

- Zpráva z průzkumu potřeb a vnímání kvality péče, včetně analytického vyhodnocení
 - Standardy kvality péče
 - Doporučené postupy a metodiky pro psychiatry
 - Doporučené postupy pro práci s duševně nemocnými
 - Doporučené postupy pro psychiatrické sestry
 - Doporučené postupy pro terapeutické pracovníky
 - Doporučené postupy pro sociální pracovníky
 - Doporučené postupy pro práci v komunitě
 - Doporučené postupy pro peer konzultanty
 - Vzdělávací program pro manažery kvality
 - Metodika kontroly péče o duševně nemocné
 - Systém certifikace programů a služeb
-
- KA 3: Regionální síť péče
Harmonogram KA: 3/2017-8/2020

Cílem aktivity je v jednotlivých regionech vytvořit síť vzájemně na sebe navazujících služeb pro duševně nemocné podle plánu regionální sítě péče.

Předmětem KA 3 je vytvořit systém vzájemně na sebe navazující péče o duševně nemocné v regionech zahrnující nejen různé formy zdravotních služeb, ale i služby sociální, včetně služeb, které pomáhají řešit nemocným složité životní situace (zaměstnání, bydlení apod.).

KA se **skládá z těchto činností:**

- 1) Vytvoření plánu regionální sítě péče
- 2) Spolupráce v regionální síti
- 3) Zajištění informovanosti odborné a obecné veřejnosti
 - a) Internetový portál
 - b) Informace ve vzdělávání v rámci KA 5

Výstupy:

- Plán regionální sítě péče o duševně nemocné (14)
- Portál regionální sítě péče o duševně nemocné (14)

- KA 4: Deinstitutionalizace
Harmonogram KA: 3/2017-2/2021

Cílem aktivity je připravit a facilitovat proces Deinstitutionalizace v psychiatrických nemocnicích, připravit podmínky v návaznosti ambulantních a komunitních službách, které by měly v budoucnu pečovat o část pacientů, a vytvořit systém trvalé spolupráce a komunikace jednotlivých služeb s využitím multidisciplinárního přístupu.

Předmětem KA je příprava a podpora aktivit deinstitutionalizace péče o duševně nemocné. Aktivity jsou zaměřeny především na podporu transformace stávajících psychiatrických nemocnic a podporu vzniku regionálních sítí péče o duševně nemocné. Jedná se především o přípravu strategických záměrů transformace psychiatrických nemocnic, včetně přípravy a zajištění všech potřebných podkladů, intenzivní práci s personálem těchto nemocnic tak, aby změny přijali a aktivně se na nich podíleli. KA bude zaměřena především na všechny přímo řízené psychiatrické nemocnice, ale ke spolupráci budou vyzváni i poskytovatelé jiných zřizovatelů, kteří budou mít zájem se do projektu zapojit. Tato klíčová aktivita je úzce navázána na KA 3 a v mnoha ohledech se obě aktivity vzájemně doplňují a podporují.

Cílovou skupinou této KA jsou přímo řízené psychiatrické nemocnice a ostatní poskytovatelé dlouhodobé lůžkové psychiatrické péče, management, zdravotníci a sociální pracovníci v těchto službách.

Výstupy:

- Vzdělávací program pro ředitele psychiatrických nemocnic a léčeben
- Vzdělávací program pro náměstky ředitelů PN pro ekonomiku a provoz
- Vzdělávací program pro náměstky ředitelů PN pro léčebnou péči
- Vzdělávací program pro náměstky ředitelů PN pro ošetrovatelkou péči
- Vzdělávací program pro pracovníky zapojené do pracovních skupin transformace nemocnic
- Transformační plány psychiatrických nemocnic (18)

- KA 5: Spolupráce se souvisejícími obory a profesemi
Harmonogram KA: 3/2018-2/2022

Cílem aktivity je informovat pracovníky, kteří se s duševně nemocnými setkávají ve své profesi, ale nezaměřují se primárně na péči o ně, o problematice duševně nemocných a pomoci jim nacházet vhodný přístup k duševně nemocným.

Důležitým faktorem pro vytvoření fungující sítě služeb pro duševně nemocné je i koordinace a propojení souvisejících oborů a profesí. V rámci této klíčové aktivity bude iniciována mezioborová komunikace a zajištěna informovanost ostatních oborů a profesí o aktuálních trendech a změnách v péči o duševně nemocné s cílem zapojit je do multidisciplinárního přístupu k léčbě duševně nemocných. Budou vytvořeny praktické rady a postupy pro související obory a profese, které pracují nebo se setkávají s duševně nemocnými.

Cílovou skupinou této KA jsou profese, které s duševně nemocnými přicházejí do kontaktu - lékaři jiných oborů než psychiatrie učitelé, soudci, sociální pracovníci, pracovníci v sociálních službách, poskytovatelé a zadavatelé sociálních služeb, služeb

pro rodiny a děti a dalších služeb na podporu sociálního začleňování, zaměstnanci veřejné správy, kteří se věnují sociální, rodinné nebo zdravotní problematice.

Výstup:

- Pravidla a postupy s duševně nemocným pro ostatní profese (1)

- KA 6: Úhradové mechanismy
Harmonogram KA: 3/2018-8/2020

Cílem realizace této aktivity je návrh modifikace stávajících úhradových mechanismů v oblasti ambulantní, akutní i dlouhodobé psychiatrické péče tak, aby byly motivující k poskytování komunitních služeb a výrazně tak akcelerovaly celý proces transformace služeb směrem k péči v komunitě.

Předmětem této klíčové aktivity je detailně analyzovat stávající úhrad péče o duševně nemocné a navrhnout nový systém podporující péči v komunitě a přirozeném prostředí pacientů. Dále stanovit nový způsob úhrady za péči o duševně nemocné ve spolupráci s pojišťovnami a poskytovateli zdravotních služeb a vytvořit poklady pro úpravu podzákoných, popř. zákonných norem souvisejících s novým způsobem úhrady.

Cílovou skupinou jsou poskytovatelé zdravotních služeb pro duševně nemocné.

Výstupy:

- Analýza financování péče o duševně nemocné
- Návrh změn úhrad psychiatrické péče

- KA 7: Evaluace Strategie reformy psychiatrické péče
Harmonogram KA: 3/2017-2/2022

Předmětem této aktivity jsou všechny aktivity spojené s celkovou evaluací implementace Strategie reformy psychiatrické péče. Bude se jednat o evaluaci smíšenou dle stanovených cílů. Jejím vypracováním bude pověřen externí dodavatel, který bude vybrán ve veřejné zakázce.

Výstupy:

- Vstupní evaluační zpráva implementace Strategie reformy psychiatrické péče
- Průběžná procesní evaluace
- Závěrečná evaluační zpráva implementace Strategie reformy psychiatrické péče

8. Cílová skupina projektu:

- Poskytovatelé a zadavatelé sociálních služeb, služeb pro rodiny a děti a dalších služeb na podporu sociálního začlenění
- Poskytovatelé a zadavatelé zdravotních služeb
- Sociální pracovníci
- Pracovníci v sociálních službách
- Zaměstnanci veřejné správy, kteří se věnují sociální, rodinné nebo zdravotní problematice
- Osoby nejvíce ohrožené a vyloučením a diskriminací v důsledku zdravotního stavu
- Rodiny osob nejvíce ohrožené vyloučením a diskriminací v důsledku zdravotního stavu (konkrétně o osoby duševně nemocné)
- Pracovníci dalších profesí, kteří přicházejí do kontaktu s osobami nejvíce ohroženými vyloučením a diskriminací v důsledku zdravotního stavu (konkrétně o osoby duševně nemocné)

9. Náklady projektu: 226.874.376,30 Kč

10. Realizace projektu:

Datum zahájení: 1. 3. 2017

Ukončení projektu: 28. 2. 2022